

solitarjevega in žveplenega etra (Salpeteräther und Schwefeläther). Ta raztopina jako počasi deluje. Ako pa ji pridenemo nekoliko ločnice (desetkrat manj, nego tehta vitrijol) se proces hitreje vrši.

Kmetijstvo.

Nekaj pravil za živinorejce.

Žinoreja je velicega pomena za našo deželo, zaradi tega morajo naši kmetje obračati nanjo posebno pozornost. Brez umne živinoreje pri nas tudi razvoj družega kmetijstva ni mogoč.

Največja napaka je, da imajo naši kmetje mnogo in slabe živine. Mnoge kmetije imajo po osem, deset ali dvajset repov večje živine, dočim imajo klaje samo za polovico tega števila. Ti kmetje bi mnogo bolj prav storili, ko bi redili manj živine, pa tisto bolje krmili. Od dveh dobro rejenih krav imaš več dobička, kakor od treh ali štirih slabih. Ravno tako tudi dva lepa vola, če jih dobro krmiš več obdelata, kakor štirje slabi. Živina, kateri se dobro poklada, tudi manj boleha, nego pa tista, ki rebra kaže.

Posebno pa pridejo v zadrego kmetje, kateri imajo preveč živine v suhih letih. Polovico živine morajo prodati, ker nimajo klaje. Živina je pa v taci letih jako po ceni in kmetovalec jo mora dajati za slepo ceno. Kdor pa ima manj živine, pa tisto lepo, jo bo že kako čez zimo preredit, potem se bode pa že kmalu zopet popravila in od suhe letine ne bode imel posebne škode.

Velika napaka je, da mlade konje in vole prezgodaj uče voziti. Že v tretjem letu jih že vprezajo v voz ali ali plug in jih kmalu rabijo za redno delo. Taka živina nikdar lepo ne odrase. Za delo ne bode dosti prida, pa tudi za mesarja ne bode kaj prida tak vol. Kmetje mislijo, da s tem kaj privarujejo, ali v resnici imajo pa le zgubo. Pri delu s tako živino ni dosti pomagano, proda se pa potem tudi tako slabo, tako da se nazadnje niti krma ne izplača.

Poleg tega je pa navada, da že prvo leto varčujejo pri klaju živini. Ko bi morali mladi živini dajati tečne hrane, jim pa dajo zeleno travo s senom pomešano. Živina, ki se tako zanemarja že v prvem letu se nikdar ne bode lepo razvila, posebno ne bode lepo rastena in in ne bode imela krepkih kostij. Pozneje pač utegneš živini dajati slabšo hrano, ko se je že lepo razvila.

Napačno je tudi, če se kobile ali pa telice prezgodaj rabijo za pleme. Treba je počakati, da se poprej dobro razvijejo, ker sicer ne bomo imeli nikdar lepih kobil ali pa krav. Tudi je za pleme treba odbrati le lepe in zdrave živali, da se živina ne slabša temveč zboljša. Ravno pri plemenjenju še jako mnogo greše naši kmetovalci.

Vsakemu kmetovalcu zatorej priporočamo, da naj ne redi preveč živine, temveč naj gleda, da bode tista lepa, ki jo ima, če tudi jo je manj po številu. Mlade

živine naj prezgodaj ne vpreza in v prvem letu naj jej daje tečne hrane in da naj prezgodaj živine ne rabi za pleme. To so zlata pravila za živinorejca, katerih si ne more nikdar dovolj vtisniti v glavo.

Poučni in zabavni del.

Gjulindžar-Sara.

(Vztočna legenda. Ruski spisal G. P. Miller. Posl. Nekdo.)

To bilo je davno, jako davno. Ljudem še niso bile znane te muke sovraštva, ta brezkončna trpljenja, ta večna borba z vestjo, ki je prišla na svet vsled nečimernega poželenja, biti bolji od drugih. Tedaj ljudem niste bili znani besedi kupiti, prodati v tem nenravnem zmislu, v kateri jih je postavila omika. Tedaj ljudje še niso trgovali z nobenimi pridelki svojega dela, neso še snovali svojega blagostanja na strastih svojega bližnjega. Je li kdo potreboval živeža, pogumno je šel k svojemu sosedu in prosil, kajti vedel je, da mu ne odrekó. Nikdo si ni štel za nikako zaslugo, če je pomagal svojemu bližnjemu in od njega ni zahteval nobene hvaležnosti. Bil je še celo razžaljen, če se bližnjik ni obrnil k njemu za pomoč. Z jedno besedo, zadosti je, če povemo, da je to bilo v srečnih časih, ko je vladal v materi mest, Bajram Aliju, modri han Džafar, solnce pravice, svetlobe in slavne resnice, katerega je bil poslal sam Alah (Bog), da vlada mervsko zelenico.

Slavno in mirno je teklo njegovo vladanje, vznemirjali ga niso nobeni domači in tuji nemiri, bolj olikani sosedje bili so še ponosni na dobre odnošaje s takim hanom, kakoršen je bil Džafar. Ni minola polna luna, da bi v Bajram-Ali ne bili prišli odposlanci in prinesli v dar različnih pridelkov svoje dežele. Bogato obdarovani odpotovali so domov proslavljajoč prijaznost in gostoljubnost mervskega vladarja.

V jednom takem odposlanstvu stal je mej odposlanci in kupci iz indijskega mesta Agra pred Džafarom stavec s sivo glavo.

S svojo visoko postavo, plemenitim obnašanjem, odkritosrčnim poštenim pogledom, kateri je lasten le popolnoma čistim dušam, napravil je na Džafara močan vtis. „Ne more biti, mislil si je, da bi to bil priprost kupec ali podložnik. Ne, toliko se vidi v njem spoznanje plemenitega ponosa in lastne vrednosti, tako vablivo je njegovo vedenje, tako lepo, gladko in prepričujoče razlaga misli svoje, da ni dvomiti, da po žilah njegovih teče plemenita kri njegovih prednikov. Čemu skriva on svoje pravo ime? Čemu se je oblekel v obleko priprostega podložnika, in vkupe z drugimi biva v skupnem šotoru in se z ničemer ne loči od drugih gostov? Dobro bi bilo poizvedeti, kdo da je in skazati mu čast, ki mu gre. Pa tako hoče gost, ne bodem motil njegovih želj; kajti kar hoče gost, to hoče Alah.“

Tako je mislil han. V tem so odposlanci že opravili svoja pozdravljenja in kupci zamenili svoje blago. Odločen je bil dan za odhod.

Dan pred odhodom, malo pred solnčnim zahodom, ko se je večerni hlad mešajoč se z duhom murbinih, cipresnih in limoninih dreves razlival po zraku osvežujočo vonjavo, je Džafar utrujen po dolgem razgovorjanju s šerifom, šel sprehajati se po razkošnem vrtu, ki je obdajal dvorec njegov. Razmišljujoč prišel je do konaka, v katerem sta živela sina njegova. Blagglasni glasovi balalajke, prihajajoč vidno izpod vajene roke so za trenotek ustavili korake njegove. Poslušal je. Lepi akordi so se jeli mešati s prijetnim, če tudi starčevskim glasom. Ta glas je v lepih pesnih opeval modrost Džafara, blagostanja podložnikov njegovih, bratsko ljubezen, ki vlada mej njimi, in prešel je k proslavljajoči himni na sinova njegova. Hana je mikalo petje, šel je bližje k konaku in skozi odgrneno zaveso je zagledal oba svoja sina, ki sta nekako zamaknena poslušala petje čudnega gosta, ki je pri njima sedel na divanu iz tigrovih kož. Han je stopil v konak. Pri njegovem prihodu so vstali gost in njegova sinova in ponudili so mu častno mesto.

— Nadaljuj, dragi gost, razveseljevati dušo in srce naše z zvoki svoje divne balalajke in z besedami svoje pesni. Dovolj mi, da uživam s svojima otrokoma to veselje.

— Tvoja volja je zame sveta, odgovoril je gost in vzel v roko balalajko in dalje pel. Sedaj je pel ali bolje deklamiral z muziko svoje obžalovanje, da sta hanova sinova, ti lepoti, ponos Merva, dosegla starost, v kateri bi tovarišica življenja morala sestavljati ž njima nerazdeljivo celoto in takih tovarišic nimata.

— Ubogo človeštvo, ti odrekaš se, tebi manjka divnih krasot. Koliko prekrasnih devic cvete pod jasni vzročnim nebom. S kakim veseljem bi vsaka imenovala za svojega moža princa Riza-Džafara-Oglija ali pa brata njegovega. Prišel bi čas, ko bi k sreči dobrega hana pridružila se tudi sreča, da bi videl in veselil se vnukov svojih.

Tako ganljivo je slikal podobo rodbinske sreče, da se je poslušajoči han jel solziti. Pogledal je svoja sinova in zaklical:

— Res je prišel čas, da je treba pomisliti o tem važnem vprašanju. Hvala gost za tvojo pravično besedo.

— Modri vladar! Dovolj, da se sedaj razodem pred teboj! Ti si gotovo že opazil, da nisem navaden kupec. Tvojemu skušenemu bistremu očesu gotovo ni ostalo skrito, da sem boljšega rodu. Dalje ti ne bodem skrival niti namena svojega prihoda, niti pravega svojega imena. Ne dvomim, da bode tebi, najmodrejšemu vseh hanov, ljubeznjivemu očetu popolnoma razumljivo moje nedolžno prikrivanje. Jaz sem vladar v Agri, Gjulindžar-Sara. Ni je dežele, ki bi se z mojo mogla primerjati z bogastvom in obiljem nebeških darov. Žlahtni kamni iste barve, kakor je nebo tvojih dežel, najpravičnejši han, smaragdi, kakeršnih drugje ne najdeš, rudeči rubini, vse

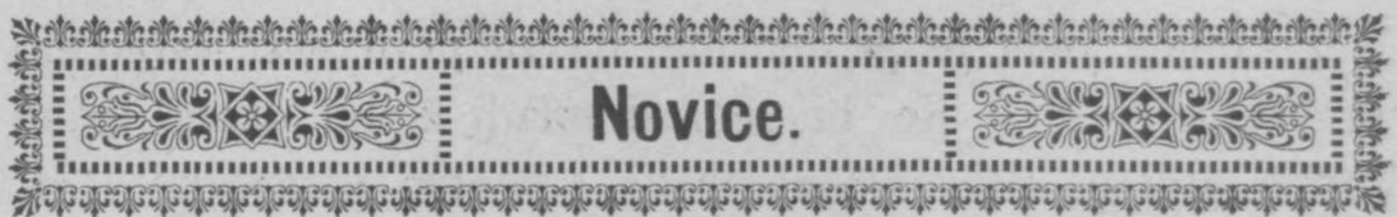
to v moji deželi ni redkost. Imel si priliko o tem se prepričati, videl si blago, katero so pripeljali moji kupci. Jednako prekrasni in obilni so darovi na zemeljni površini. V lepih gozdih, obsenčenih z bambusom, najnežnejšo mirto in širokolistnimi palmami cveto in zore sočne banane, travniki po obilni najfinejših trav. Po njih se pasó črede hitronogih gazel in ovac z najfinejšo volno. Nimam besed, da bi mogel izraziti le malo primerno zahvalo Alahu, kateri je z blagodarno roko razlil na mojo deželo vse svoje dobrate. Krona vseh teh dobrot sta pa zame dve prekrasni, čisti, nedolžni, ljubeznjivi hčeri, veseli kakor pomladno jutro. Ne žalujem, da mi Božja previdnost ni poslala potomcev moškega spola. Sklepi Alahovi so nerazjasnivi in jih ne smemo presojsati. Sedaj te pa prosim, poslušaj me in daj mi jasen in pravi odgovor. Že mnogo sem slišal o tvoji slavi, o vrlosti in kreposti tvojih sinov. Ne bodem govoril o tem, da ne mine dan, da bi te ne proslavljali kot vladarja in očeta. Te lastnosti so me prepričale, da bi ti se štel popolnoma srečnega, ko bi videl še srečo svojih sinov. V imenu Alahovem prosim te Džafar, obiskaj me; osodo svojih hčerá izročim v tvojo roko. Če bode ugajalo Nebesom, dovolil bodeš, da stopita v zakon s tvojima sinovoma in skupaj se bodeva veselila vnukov. Odpusti mi nedolžno sleparijo. Glej, jaz nisem ta, za katerega so me tukaj imeli.

S temi besedami je Gjulindžar-Sara z malim gibanjem roke oddrgnil sivo brado in stal je pred poslušalci mož v popolnem razcvetu moči in lepote.

Ganen do globočine srca je Džafar stopil k njemu:

— Blagoslovljena bodi ura, ki ti je vdihnila misel, da me obiščeš. Varuje naj tebe in tvoje hčere mogočna roka Alahova. Povem ti, veliko sem že slišal o tebi, o tvojih hčerah in tvoji državi. Tako je ugodno božji previdnosti. Tvoja želja naj se izpolni! Umolknil je in objel plakajočega Gjulindžar-Saro

Han se ni zmotil v izbiranju. Dolgo je procvetal Merv pod žeslom njegovih razumnih sinov in njiju krotkih žená.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

V tretji seji dne 11. marcija poročali so v imenu finančnega odseka: 1.) Poslanec Kersnik o prošnji društva gospej krščanske ljubezni v Ljubljani, kateremu se dovoli 100 gld. podpore. 2.) Poslanec vitez Langer o prošnji društva poštarjev, da bi ne plačevali deželnih doklad. Prošnja se ne usliši. 3.) Poslanec dr. vitez Bleiweis o prošnji občine Rakitna in županstva v Borovnici za dovolitev 6000 gld. za zgradbo ceste Rakitna-Borovnica. Deželni zbor sklene, da se bode primerna podpora za to cesto dovolila, kadar se bode dokazalo, da je za zgradbo ceste tolika svota zagotovljena, da da bi se mogla s primerno podporo iz deželnega zaklada zgraditi. 4.) Isti poslanec o prošnji županstva v Kropi za podporo za popravo bolnice. Poslanec Šuklje omenja, da je izročil prošnjo, da bi se nastavljal v Kropi okrožni zdravnik, ker je Radovljica, kjer je zdravnik predaleč. Poslanec baron Schwege l povdarja, da bo treba zdravstveni zakon preurediti, da se bodo